

หัวข้อโครงการวิจัยส่วนบุคคล	การสร้างพลังอำนาจในตนเองของสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี : ศึกษาเฉพาะกรณีสตรีที่ได้รับความช่วยเหลือจากกรม พัฒนาสังคมและสวัสดิการ (Self-empowerment of affected HIV women : Case study of women who seek help from the Department of Social Development and Welfare)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวธัญธิตา พุ่มอิม (Miss Thanthita Pumim)
ระดับปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชาสตรีศึกษา สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการส่วนบุคคล	อาจารย์ ดร. ปฐมภรณ์ บุษปิจำรง
ปีการศึกษา	2546

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง “การสร้างพลังอำนาจในตนเองของสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี : ศึกษาเฉพาะกรณีสตรีที่ได้รับความช่วยเหลือจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพและปัญหาของสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี ปัจจัยที่มีส่วนผลักดันให้สตรีที่ติดเชื้อเอชไอวีต้องการเปลี่ยนแปลงตนเอง การสร้างพลังอำนาจในตนเอง ตลอดจนผลของการสร้างพลังอำนาจในตนเอง วิธีการศึกษาใช้วิธีการเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกตามโครงสร้างที่กำหนด จากกรณีศึกษา 5 ราย ที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ ที่ต่างกัน และระยะเวลา การทราบว่าติดเชื้อเอชไอวีมากกว่า 5 ปี ผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาของสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวีจะมีความรู้สึกใกล้เคียงกัน คือ มีความรู้สึกตกใจ มึนงง เสียใจ หวาดกลัวในการเข้าสังคม เกรงว่าผู้อื่นรังเกียจ รวมทั้งมีความคิด ที่จะฆ่าตัวตาย โดยเฉพาะสตรีที่ติดเชื้อฯ จากสามี ในช่วงแรกจะมีความรู้สึกโกรธบ้าง แต่ต่อมา รู้สึกเห็นใจและให้อภัย โดยคิดว่าสามีไม่ได้ตั้งใจนำเชื้อฯ มาให้ และการที่ผู้มีอำนาจทางสังคม รวมทั้งสื่อต่างๆ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอชไอวีในลักษณะที่น่าหวาดกลัว ทำให้สตรีที่ติดเชื้อฯ ขาดความมั่นใจในการเข้าสังคม คิดว่าตนเองแปลกแยกและมองไม่เห็นคุณค่าในตนเอง แต่จากประสบการณ์ในอดีต การได้รับกำลังใจ ความเห็นอก เห็นใจจากสมาชิกในครอบครัว และคนใกล้ชิดเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้สตรีที่ติดเชื้อฯ มีความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง และผลจากการเปลี่ยนแปลงตนเอง ทำให้สตรีที่ติดเชื้อฯ มีทัศนคติต่อตนเองและต่อโรคเอชไอวีที่เปลี่ยนแปลงไป

จากเดิม คือมองเห็น คุณค่าในตนเอง มองเห็นศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในตนเอง และเห็นว่า โรคเอดส์เป็นเพียงโรคติดต่อชนิดหนึ่ง ที่หากรู้จักดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ก็จะทำให้มีชีวิตอย่างคนปกติ นอกจากนั้น ยังทำให้กล้าเปิดเผยตนเองในสังคมมากขึ้น รวมทั้งมีความหวังในการดำเนินชีวิตและวางแผนในการดำเนินชีวิตมากขึ้น

สำหรับข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาที่ได้คือ ควรให้ความช่วยเหลือในด้านอาชีพ โดยการให้ผู้ติดเชื้อมีอาชีพเป็นของตนเอง ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ผู้ติดเชื้อมีพลังอำนาจในตนเอง การสร้างวาทกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ รวมทั้งการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ ควรมีการปรับเปลี่ยนโดยการกล่าวถึงโรคเอดส์ในลักษณะที่เป็นโรคติดต่อโรคหนึ่ง ที่มีได้ติดต่อกันได้ง่ายและหากดูแลสุขภาพของตนเองให้ดีก็จะทำให้มีชีวิตที่ยืนยาวขึ้น ควรเพิ่มบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ชายในเรื่องเพศด้วยการปรับเปลี่ยนทัศนคติและปลูกจิตสำนึกว่าผู้หญิงไม่ใช่ผู้ที่รองรับอารมณ์ทางเพศ หรือวัตถุทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์จะต้องควบคู่ไปกับ ความรัก ความเข้าใจ และยอมรับในความต้องการของทั้งสองฝ่าย ซึ่งรวมถึงเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย รวมทั้งการรณรงค์เผยแพร่ ข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ควรมีการกล่าวถึงกลุ่มเป้าหมายให้มีความหลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะสตรีที่มีได้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการดูแลเอาใจใส่ และ ป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อเอดส์มากขึ้น